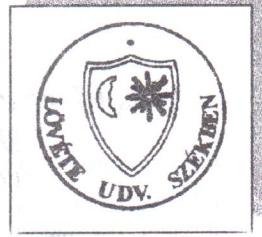

LÖVÉTEI KIÁLTÓ

II. évfolyam, 7. szám

2000. november

Hosszúra nyúlt tanácsgyűlés

Október 31-én, kedden reggel 9 órakor kezdődött a rendes októberi tanácsgyűlés. Ennek a tanácskozásnak a fontosabb napirendi pontjai:

- A 2000. évi költségvetés-kiigazítás javaslatának a megvitatása és jóváhagyása.
- A közhivatalnokok besorolására, a határozatjavaslat megvitatása és jóváhagyása.
- A 2001-es évre az adók és különböző illetékek módosítása.

Napirenden kívül sor kellett volna kerülnön a gerőkerti víztársulat és a focicsapat közt az öltöző vízellátásával kapcsolatos problémák tisztázására, de mivel a víztársulat részéről nem jelent meg senki, ez az egyeztetés elnapolódott.

Még a napirendi pontok előtt Balázs István polgármester beszámolt a szeptemberi tanácsgyűlésen hozott döntések megvalósításáról. Beszámolójában említést tett a hajdani Kíruly-sarki és a Kíruly-fürdői iskolák épületeinek a Lövetei Tanácshoz való visszaszolgáltatásának helyzetéről. A hiányzó könyvtári könyvek felértékeléséről jómagam számoltam be. A felértékelés a Megyei Könyvtár által javasolt séma szerint történt, ami a leltári értéket veszi alapul. A Tanács úgy találta, hogy a felértékelte ár nem feltétlenül felel meg a könyv kereskedelmi értékének, tehát erre az összegre semmiképpen nem vásárolhatók meg a hiányzó könyvek, még antikvárium áron sem. A Tanács továbbá az antikvárium felértékelés mellett döntött.

(folytatás a 3. oldalon)

✎ Sorbán József

A 2001-es évre érvényes helyi adók és illetékek Lövétén

A Helyi Önkormányzat az október 31-én tartott gyűlésén a 2001-es esztendőre a helyi adókat és illetékeket jóvá hagyta az alábbiak szerint:

Épületadó:

- a 2000-es évre megállapított épületadó a következőképpen módosul:
 - A nyaralók után fizetett épületadó 50%-ot emelkedik.
 - Más épületek (lakóházak, melléképületek) után fizetett épületadó 30%-ot emelkedik.

(folytatás a 2. oldalon)

✎ Miklós Ida

Úgy végződött, ahogyan kezdődött

A lövetei emberek sokasága minden népgyűlés alkalmával elégedetlenségét fejezte ki a Hősök emlékszóbránának az eltakarása és a piactér elfoglalása miatt. Egy ilyen népgyűlés alkalmával a panaszok elhangzása után (lévén, hogy jelen volt) Fazekas János, az akkori központi bizottság tagja javasolta, hogy keressenek egy megfelelő helyet, ahová át lehet telepíteni az emlékművet. Ennek alapján választottak is egy bizottságot, amelynek az elnöke Orbán János Pataki lett. Sajnos ezen bizottságnak a tevékenysége az engedély beszerzésével kimerült.

Több éves tétlenség után a János bácsi biztatására, látva a siralmas helyzetét az emlékműnek, ami a mellékelt képpel is bizonyítható, egy új önkéntes bizottság jött létre, amely 10 tagból tevődött össze.

Az elindulásnál tudatában voltunk, hogy más anyagi támogatásra nem számíthatunk, csupán a lakosság adományaira és az önkéntes hozzájárulásokra. Már a kezdetnél az akkori községi vezetőség nemtetszését fejezte ki a bizottsággal szemben oly annyira, hogy a kibocsátott engedélyt sem volt hajlandó rendelkezésünkre adni.

(folytatás az 5. oldalon)

✎ Ladó Ferenc és Silye István

Hosszúra nyúlt tanácsgyűlés (folytatás az első oldalról)

Rátérve a napirendi pontokra, a 2000. évi költségvetés-kiigazításra szóló javaslatot a Tanács kisebb módosításokkal elfogadta. Ezzel kapcsolatosan az én észrevételem az, hogy a jövőbeli ehhez hasonló döntésekben nagyobb együttműködés szükségeltetik a Tanács szakbizottságai és a Polgármesteri Hivatal között. Tehát az egyes szakbizottságok, ha nem is ők dolgoznak ki ilyen határozatjavaslatot, jó lenne, ha időben tájékozódának vagy tájékoztatva lennének ezek felől, ilyenformán el lehetne kerülni a gyűléseken a sok huzavonát. Az idéni, most már módosított költségvetés ilyenformán néz ki:

1. Bevételek:

- Összesen: 1.712.000.000 lej
- Ebből a Tanács saját bevétele: 374.000.000 lej
- Állami juttatás: 1.338.000.000 lej

2. Kiadások:

- Összesen: 1.712.000.000 lej
- Ebből: A helyi Tanács költségei (fenntartás, alkalmazottak fizetése, az utánuk való adók és illetékek): 718.000.000 lej
- Szociális-kulturális költségek összesen: 599.000.000 lej

Ebből: - az iskolák és óvodák fenntartása (javítások, tűzifa, világítás): 130.000.000 lej

- Kultúrotthon és könyvtár (javítások, fenntartás, könyvek vásárlása): 143.000.000 lej

- Szociális kiadások (szülési segély, mozgássérültek gondozóinak a fizetése, szociális segélyek): 326.000.000 lej

➤ Községgazdálkodás (gázvezetés tervei, közvilágítás, utak javítása): 270.000.000 lej

➤ Egyéb kiadások (tűzoltóság és civilvédelem, átereszek vásárlása, üzemanyag-vásárlás az utak javításához, szeméttárolók vásárlása): 97.000.000 lej

➤ Speciális kiadások (a speciális adókból: projekt elkészítése az új tűzoltószin építéséhez, búvárpumpák és tömlők vásárlása szintén a tűzoltóságnak): 28.000.000 lej

Tehát ennyi pénzből és ilyenformán gazdálkodik a Helyi Tanács. Jóllehet ez a költségvetés-kiigazítás elég későn van, éppen ezért ennek a megvalósításához szükség lett volna, lenne a segítségre, gondolok a Kultúrotthon ablakainak az elkészítésére, amire még mindig nincs potenciális jelentkező.

A második napirendi ponttal, a közhivatalnokok besorolásával kapcsolatosan tudni kell, hogy megjelent már a tavaly egy ezzel kapcsolatos törvény, amelyet a 82/2000-es határozat módosított. Ennek értelmében a már közalkalmazottként dolgozó személyeket a munkatörvénykönyv szerint be kell sorolni különböző kategóriákba. Ezeket a besorolásokat a Helyi Tanács jóvá is hagyta. Eszerint Lövétén a Néptanácsnál a következő

közhivatalnoki tisztségek vannak betöltve: 1 titkár, 1 könyvelő, 1 mezőgazdasági előjáró, 1 szociális problémákkal foglalkozó hivatalnok, 1 pénzügyi felügyelő és 2 adószedő.

A következő évben, 2001-ben elkerülhetetlen lesz az adók és illetékek emelkedése. A Helyi Tanács egy elvi döntést hozott azzal kapcsolatosan, hogy a Szeltersz völgyében működő turizmusból hogyan gyarapíthatná a község a bevételét. Eszerint egy sorompót kellene működtetni a Majzosban, olyat mint általában a fürdőhelyiségeknél (Szent-Anna tó, Szováta stb.) beváltak. Így aki arrafelé jár, az kénytelen fizetni, akár csak borvizért megy, akár kirándulni. Ez persze csak a gépjárművekre vonatkozik. Ennek az előnyei közé tartozik, hogy például ellenőrizhetőbbé válna a falopás és a környezetromboló kókkitermelés is, és ilyenformán lenne pénz a borvíz-kutak feljavítására. Konkrét tervet ennek megvalósítására márciusig fognak kidolgozni.

Napirendi pontként még voltak különfélék, aminek keretében a különböző kérések kerültek elbírálás alá. Ezek közül megemlítem Lázár Zoltán kérését, aki a 343-as házszám alatt egy hűsüzletet szeretne működtetni. Kérését a Tanács elfogadta. Viszont elutasította Gál Zakariás szentegyházi lakos kérését, aki burgonyatermesztés céljából szeretett volna területet bérelni Vargyaslázon. A következő kérést Egyed József lövétei és Parlagi Endre budakalászi lakosok intézték a Tanács felé, melyben egy fafeldolgozó üzem működéséhez szükséges területet bérelnének a Bánya-telepen. Ezt a Tanács elfogadta olyan feltételekkel, hogy a fafeldolgozó üzem munkásai lövéteiek legyenek, és a működés utáni adó is Lövéteire jöjjön.

Még volt szó számos kérdésről, amelyekről még lehetne beszélni, de kidolgozatlanságuk miatt nem kerültek konkrét szavazat alá, és helyszűke miatt ezekre már nem térek ki. A gyűlés végül is körülbelül 5 órán át tartott. A gyűlések gördülékenyebb lefolyása érdekében jó volna, ha az egyes szakbizottságok gyakrabban összeülnének és komolyan kidolgozott határozatjavaslatokkal állnának elő a Tanácsgyűléseken. Ebben a lakosságnak is van szerepe, ugyanis ha valakinek valamilyen észrevétele vagy javaslata van, és megkeresi a tanácsosokat, azzal csak segíti ezek munkáját.

✎ Sorbán József

András Zsolt

Orbáncfű, csengőfű, vérfű

(Hypericum perforatum)

Bokros, füves helyeken, erdei kaszálókon, erdővágásokban, cserjésekben termő, igen gyakori élő növény.

Gyökere orsó alakú, elágazó. Gyöktörzséből az idősebb egyedekben több szár fejlődik.

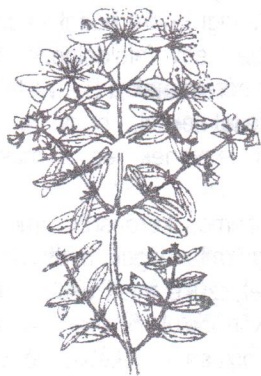
A szárok 50-75 (100) cm magasak, 3-5 mm vastagok, hengeresek, két hosszanti léccel, tövük elfásodott, felső részük dúsán elágazó, kopaszok. A levelek keresztben átellenesek, ülők, megnyúlt tojásdadok, 2-3,5 cm hosszúak, tompák, szélükön fekete pontok figyelhetők meg.

Virágzata dús virágú sátorozó bogernyő.

A csészelevelek lándzsásak, kihegyezettek, 5-7 mm hosszúak. A szíromlevelek aranyárgák, aszimmetrikusan ellipszis alakúak, szélükön fekete pontokkal.

Termése 6-10 mm hosszú, tojásdad alakú, 3 üregű tok, melyben az apró magvak megrázásra zörögnek, „csengnek”.

Júliustól augusztusig virágozik. A friss növény megsebezésekor vörös színű nedv szívárog belőle.

A virágzó szár felső, el nem fásodott részését gyűjtik a virágzás kezdetén. Árnyékban vékony rétegekben, vagy mesterségesen 30-35 °C-on szárítják.

Ajánlás: teáját régóta használják magas vérnyomás, gyomor- és bélfekély-, vese- és epebántalmak, belső vérzések ellen.

Főzetével külsőleg nehezen gyógyuló sebeket és bőrbántalmakat kezelnek.

Torokgyulladás esetén öblögető-szerként is használható.

Levertség és álmatlanság esetén is alkalmazzák.

Teakészítés: egy evőkanál gyógynövényre (herbára) 2 dl forró vizet öntenek, 3 percig főzik, majd szűrés után reggel és este fogyasztják. Az orbáncfű néhány napi áztatással nyert olajos kivonatát gyomor és patkóbélfekély esetén bevonó és hámosító szerként adják.

Az orbáncfű-olaj hámosító, antiszeptikus hatása egymagában vagy kenőcs formájában külsőleg is kihasználható nehezen gyógyuló égési sebek kezelésénél. A növény antiszeptikus, összehúzó, hegesítő hatását a kozmetikai ipar is értékesíti test- és fogápoló szerek gyártásánál.

☞ Lázár Erzsébet

A grippe (Influenza)

Egyik legveszélyesebb respirációs vírozikum a grippe, mivel gyakran súlyos, sőt halálos szövődményekkel járhat.

Klinikai sajátosságai:

1. Hirtelen súlyos kezdet: hidegrázás, majd magas láz, 38-40°C, erős homloktáji fejfájás, fénykerüléssel és a szemgolyók megdagadásával, vagy nyomásra jelentkező fájdalommal, izomfájdalom, kipirult arc, szapora légzés, elesettség, súlyos betegségérzés.
2. Az összes légutakra csakhamar kiterjedő hurutos tünetek, gyakran vércsíkos köpet ürítése.
3. Gyakran súlyos szövődményekkel, egészséges fiataloknál is.

Ezeket okozhatja az influenza vírus is, főleg az A-vírus, de jóval gyakrabban okoz szövődményt a bakteriális felülfertőzés, az esetek kb. 50%-ban.

Megelőzés, kezelés:

1. Védőoltást ajánlunk, főleg beteges gyerekeknek, idős, beteges embereknek, valamint gyermekközösségekben dolgozóknak. Felnőtteknek egész-, gyermekeknek fél dózist adunk. Kapható a gyógyszerárakban.
2. Megpróbálható Amantadin (Viregyt) vagy Rimantadin szedése a járvány egész ideje alatt. Használata előtt kérjen véleményt háziorvosától.
3. Kerülendő a zárt helyiségekben tartózkodás grippes betegek társaságában.

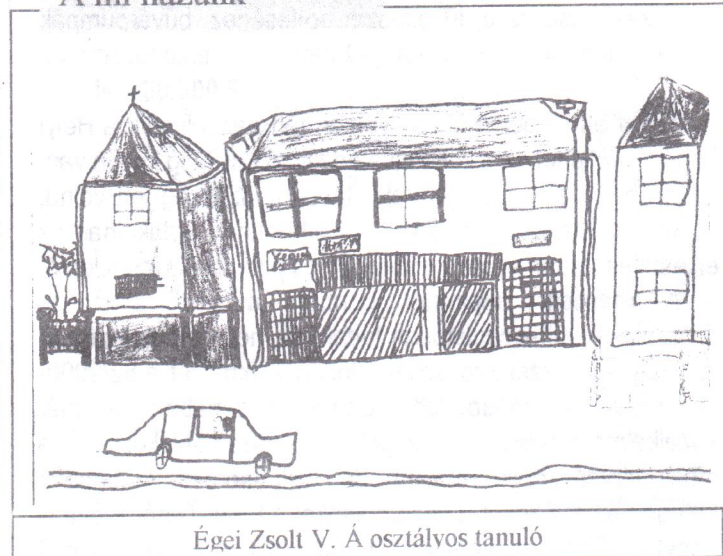
Kezelés:

Tüneti kezelés, valamint a szervezet ellenálló képességének nem specifikus serkentése.

Antibiotikumok kezelését csak az orvos utasítására használjon, indokolt esetben.

☞ Dr. Deák András
házi orvos

A mi házunk

Égei Zsolt V. Á osztályos tanuló

Úgy végződött, ahogyan kezdődött

(folytatás az első oldalról)

Új engedély kiadását keresve a megyei pártbizottságnál egy Lövétével rokonszenvező emberrel találkoztunk, aki panaszkodott meghallgatta, és az ügyet pártfogásába vette. Ettől az időtől kezdve a helyi tanács is támogatta tevékenységünket. Ismerve az akkori viszonyokat nem lehet elítélni az akkori vezetőséget sem.

Mint ismeretes Lövétén nem sok lehetőség volt/van a helyek válogatásában egy ilyen létesítménynek. Így esett a választás a jelenlegi helyre. A kivitelezési terv bemutatásánál egyetértett az egyházunk vezetősége. A hely kimérésénél már ellenállásba ütköztünk olyannyira, hogy csak a harmadik kérésünkre sikerült az eredeti tervhez szükséges legkisebb területet megkapni.

Több mint tíz évig tartott a kivitelezése az áttelepítésnek. Volt anyag és pénzhiány, de féltünk még a gyors haladástól. Minden nagyobb megvalósítás után féltünk a hatásától. Lassan elkészült. A nagyobb dolgokat a jóindulatú vállalatok vezetőségének a segítségével sikerült megoldani.

Alig fejeződött be, kezdődött a felelősségre vonás, nyilatkozatok iratása, stb. Végül lebontással fenyegetőztek. Hogy fizikai bántalmazást nem szenvedtünk, köszönhetjük az akkori tanács elnökének, személyesen Tódor Mihálynak. Ilyen körülmények között felszentelésre vagy avatásra gondolni sem lehetett. Amikor már szabadott volna, gondoltunk rá, de mindaddig nem léptünk, míg az idén, május 31-én a Hargita Népében megjelent a lövétei hősök emlékművéről szóló, Mihály János által írt cikk, ami utalt ismételt arra, hogy a felszentelés még mindig várat magára.

Egyetlen lehetőségként a Mindenszentek esti megemlékezést láttuk, amikor a környező helységekből is hazajönnek halottjaikról megemlékezni. Annál is inkább, hogy nem akartuk kiengedni a felszentelést ebből a magyar népünk számára oly bűvös-háborús századból, amikor két vesztett világháború áldozatainak kellett emlékművet állítani.

Kötelességünknek éreztük élő szóban megköszönni az anyagi támogatásukat úgy a helyieknek, mint a környező városok lakóinak, akik a nehéz időkben segítettek. Elhatározásunkhoz még az is közrejátszott, hogy abból a tíz személyből, akik vállaltuk, hogy az emlékművet a megaláztatásból a megfelelő helyre költöztessük, ma már csak négyen élünk.

Október hó. 27-én azzal a kéréssel fordultunk a helyi plébános úrhoz, hogy a második világháborús emléktáblát felszentelni szíveskedjen. Az ezt követő vasárnapi hirdetésében kérésünket közölte, és a Mindenszentek napi esti mise utánra időzítette. Meglepetésünkre a Mindenszentek esti miséjén bejelentette, hogy nem lesz emléktábla-szentelés, csak az idegenben megholtakról való megemlékezés.

Így az akaratunk meghiúsult. A fent említett kudarc sorozatok után ilyen csalódottan arról a helyről nem távoztunk egyszer sem. Részünkről azt kívánjuk, óvja meg az Isten az elkövetkező század népét háborútól, hogy ne kelljen a hősöknek emlékművet állítani.

Befejezésül Móra Lászlónak a Hősök ünnepén című verséből idézünk:

„Adóztál vérrel drága nemzetünk,
S a sok csatából mi maradt nekünk?
Ledőlt falak közt márvány oszlopok,
Kik tépett népek álmodtatók.

.....
Védd hát e fényt te tépett nemzetem!
A hősök szobra mindig szent legyen!”

Lövétén, 2000.nov.3-án

☞ Ladó Ferenc és Silye István

Csoportelső: Lövete !

A körzeti labdarúgó bajnokság őszi sorozata november első felében véget ért. Községünk labdarúgó csapata sikeres szerepléssel és őszi bajnoki címmel köszöni meg a szurkolók és a támogatók lelkes hozzáállását! A lövétei fiatal csapat talán az egyetlen a megyében, amelyikben csak helybéli játékosok szerepelnek. Ez is bizonyítja, hogy sok tehetséges fiatal is van, akikre igaz a szomszéd falu sporttanárának állítása, hogy "A lövétei fiataloknak nem kell tanítani a focit, mert ők beleszületnek, és mindig is tehetségesek voltak ebben a sportágban!"

A fenti idézet valóságosságát a szurkolók is tapasztalhatták a mérkőzéseken.

De nézzük az eredményeket:

1-0 Siménfalvával, 1-1 Agyagfalván, 0-3 Oklánddal,
8-0 Sófalván, 4-0 Oroszhegygel, 4-2 Malomfalvával,
0-2 Szentegyházán, 3-0 Bögőzzel, 3-0 Galambfalván,
4-0 Csekefalvával és 0-0 Hodgyán.

Tehát a csapat őszi mérlege: 11 mérkőzésből 7 győzelem, 2 döntetlen és 2 vereség, valamint 28-8-as gólkülönbség.

Ha a csapat a tavaszi visszavágókon is ilyen teljesítményt tud nyújtani, akkor reménykedhetünk, hogy jövőre feljutnak az első csoportba...

Ehhez sok sikert kívánunk nekik !

A bajnoki táblázatot és sok más érdekességet a decemberi lapunk hasábjain fogjuk közölni !

Gyl. Ernő

Vicc

- Ferike, meg tudnád mondani, hogy hol vannak hazánkban a legjelentősebb olajlelőhelyek?
- A benzinkutaknál, tanár úr kérem.

Ügyintézés (útlevélkészítés)

Az ügyintézés általában a lövétei emberek számára nehéz dolog, mert távol van a város, és ha minden papírja nincs rendben valakinek, akkor megesik, hogy egyetlen ügy elintézéséért három-négy alkalommal is el kell utazni. Éppen ezért gondoltuk, hogy egy ilyen rovat segítségére lehet az olvasóknak.

Most az egyik leggyakoribb problémával, az útlevélkészítéssel foglalkozunk. Ezzel az ügyintézéssel kapcsolatos információkat Csíkszeredában Orbán Gyöngyvér közbenjárásával tudtuk meg.

A csíkszeredai rendőrségen a következő program szerint fogadják a kéréseket: Hétfőn 8,30-tól 15-ig; kedden 8,30-tól 15-ig; szerdán 15-től 19-ig; csütörtökön 8,30-tól 13-ig és 15-től 19-ig; pénteken 8,30-tól 13-ig.

Az útlevél meghosszabbításához a következők szükségesek:

☞ A hosszabbítás díjának lefizetéséről szóló nyugta, ami jelen pillanatban 315.000 lej, és a kincstárnál kell befizetni. A csíkszeredai kincstár a Virág utcában van.

☞ Egy darab útlevélbe való fénykép.

☞ Fénymásolat a személyi igazolvány első négy oldaláról.

☞ A születési bizonyítvány fénymásolata.

☞ Ahol esedékes, a házassági levél fénymásolata.

Célszerű ezeknek az iratoknak az eredetijét is vinni, az esetleges összehasonlítás miatt. Mindezeket személyesen kell leadni.

A útlevél-cserénél a következő az eljárás:

☞ Vinni kell a régi útlevelet.

☞ A kincstárnál ebben az esetben is 315.000 lejt kell fizetni.

☞ Az útlevél árának lefizetéséről szóló nyugta (a CEC-nél kell kifizetni, és jelenleg 113.000 lej). Csíkszeredában a Bălcescu utcai új CEC épületében lehet ezt rendezni.

☞ Két darab fénykép.

☞ A hosszabbításhoz is szükségesek a fénymásolatok és azok eredetijei.

Abban az esetben, amikor a szülők útlevelébe kell beírni a gyerek adatait:

☞ Közjegyző előtt készült felhatalmazás a másik szülő részéről.

Más rokonnak vagy személynek az útlevelébe nem teszik bele a gyerek adatait.

Útlevél elvesztésekor:

☞ Be kell jelenteni az elvesztést a rendőrségen, és kifizetni 220.000 lej büntetést. Itt erre adnak egy igazolást.

☞ A rendőrségen kapott igazolást a Hivatalos Közlönyben (Monitorul Oficial) közzé kell tenni. Ezt a Postán lehet intézni.

☞ A rendőrségre kell a postán kapott nyugta, a megjelent újság, és a cseréhez szükséges minden irat és illeték.

Második elveszített útlevél esetében:

☞ A büntetés 220.000 + 700.000 lej. Ez attól is függ, hogy milyen körülmények között vesztette el. Például 6 hónapos felfüggesztést is alkalmazhatnak.

Reméljük, hogy a kéréshez szükséges típusnyomtatványokat sikerül majd beszerezni, ezeket valahol Lövéten elhelyezni, hogy mindenki által elérhető legyen. Ha készen kitöltött kéressel megyünk a rendőrségre, az ügy intézése jelentősen felgyorsul. Fénymásolatok készíthetők a Helyi Tanács épületében.

☞ *Jegyzetelte: Sorbán József*

Olvasóink kérték

A közlekedésbe be nem jegyzett gépjármű-tulajdonosok kérésére közöljük a 2000. szept. 14-i megegyezés pontjait. Az egyezmény a 328/1966-os törvényerejű rendeletnek a 66. cikkelye 1-es bekezdése szellemében született. Ennek értelmében:

➔ A fent említett járművek a közutakon csak akkor közlekedhetnek, ha ez feltétlenül elkerülhetetlen, mert az úti cél más utakon nem közelíthető meg.

➔ A közlekedés a törvények betartásával történik, és csak a géptulajdonos gazdaságát szolgálhatja.

➔ A gépjárművet vezető személy fel kell tudja mutatni a személyazonossági igazolványát, és esetenként az érvényes hajtási engedélyét, amely nem feltétlenül kell megfeleljen a gépjármű kategóriájának.

☞ Sorbán József és L.L. Tamás

NA, MI ÚJSÁG?

A lövétei közigazgatási területből szentegyházi tulajdonba helyezett 101 ha-ról elvi döntés született a 2000. november 18-án délelőtt 10 órától tartott gyűlésen.

November 26-án országos parlamenti választások zajlanak. Ha most elmegyünk választani, akkor majd emelt fővel szidhatjuk a rendszert.

A Lövétei Kiáltó 2001-es évre megrendelhető. Az éves megrendelés 30.000 lej, ami az újság ára és a kézbesítés díja.

A Lövétei Közbirtokosság vezetősége megtette a tőle telhetőt. Az erdők visszamérése a hatalomra jutó politikai erőktől függ. Érdekes odafigyelni a választásokra.

Szent Mihály: szeptember 29. Az egyház e napon Szent Mihály arkangyal megjelenésére emlékezik. A kereszténység Mihály főangyalban látja fő védőjét, ezért több nemzeti egyháznak, így a lengyelnek is, valamint az erdélyi egyházmegyének védőszentje. Szent Mihálynak a középkori Magyarországon nagy kultusza volt. Számos településünk származik e nagy védőszentünk nevéből (pl. Székelyszentmihály, Csíkszentmihály, stb.) Templomunk felső vagy bal oldali mellékoltára is a sárkánnyal viaskodó Szt. Mihály arkangyalt ábrázolja. Az oltárképet valószínűleg a brassói Papp Miklós festőművész készítette, de festésének pontos ideje ismeretlen.

Se szeri se száma a Szent Mihály napjához kapcsolódó szokásoknak, szólásmondásoknak, hiedelmeknek. Pl. a gazdák szerint ekkor „szakad meg a fű gyökere”, vagyis Szt. Mihály napja után a fű akkor sem nőne tovább, ha harapófogóval húznák.

Szeptember hónap régi magyar megnevezése Szt. Mihály hava.

Mindenszenek: november 1. Ez az ünnep a római katolikus egyházban az összes mennybéli üdvözültek emléknapja, utána következik a halottakról való emlékezés napja, vagyis a halottak napja (nov.2.). Azt a hetet, amelybe a halottak napja esik, halottak hetének nevezik. Mindenszentek napján fölkeressük temetőinkben nyugvó szeretteinket, virággal díszítjük sírjukat, s lelki üdvükért gyertyát gyújtva imádkozunk és emlékezünk. Mindenszentek ünnepét Krisztus után 835 óta, a halottak napját pedig Krisztus után 998 óta tartja meg az egyház. Régen október hónap magyar neve Mindszent hava volt.

Szent Imre: november 5. Szent István fia, Imre herceg szenté avatásának ünnepe. Imre herceget VI. Gergely pápa iktatta a szentek sorába 1083. november 4-én Székesfehérvárott. E naptól kezdve Imre herceg szentjeink sorában nagy tiszteletnek örvendett. Számos templomot szenteltek föl tiszteletére, s így sok egyházközség róla nyerte a nevét (pl. Csíkszentimre, Nyárádszentimre, stb.).

Szent Márton: november 11. A Pannóniában született Márton püspök emléknapja, amely régen üllőünnep volt. Szt. Márton a középkor egyik legnépszerűbb szentje, emlékét helynevek, oltárképek egyformán őrzik. A gazdasági év egyik őszi jeles napja, ugyanis a pásztorok e napon adják számba a rájuk bízott jószágot, vagyis Márton napja után már nem „hajtanak”.

A népi időjósálsnak ehhez a naphoz is számtalan hiedelme fűződik. Többek között azt tartották a régi öregek, hogy ha Márton fehér lovon jön (Márton napján esik a hó) kemény tél, ha bama lovon jön, enyhe tél várható.

Szent Erzsébet: november 19. Árpád-házi Szent Erzsébet, a római katolikus egyház Európa-szerte egyik legtiszteltebb női szentje. II. András királyunknak volt a leánya, s már születésekor megjövendülték, hogy Thüringiai Lajos örgrófi felesége lesz. Alakjához már életében legendák fűződtek; pl. az eisenachi szegények számára kötenybe kenyert vitt és felelősségre vonták, a kenyérdarabok viszont rózsává változtak.

Szegények, elhagyottak, kórházak, emberbaráti intézmények (pl. a lövétei Szent Erzsébet Alapítvány) választották védőszentül.

Szent Katalin: november 25. Szent Katalin szűz és vértanú a középkor híres és tisztelt szentje volt, akit – a hagyomány szerint – keresztény hitének követéséért Maximinus császár parancsára börtönbe vetettek, megkínoztak, majd lefejeztek. Szent Katalin a vízimolnárok védőszentje.

Időjósáls is fűződik e naphoz: „Katalin ha kopog, Karácsony locsog”, vagyis ha Katalinkor fagy, sáros Karácsony lesz.

Szent András: november 30. A tizenkét tanítvány egyike, András apostol emléknapja, akit ferdén felállított keresztre feszítettek. Az Árpád-házi királyok és hercegek András magyar változatát, az Endre nevet kedvelték, mely három királyuknak és három hercegnek volt a neve.

Az András napjához legközelebb eső vasárnap Advent I. vasárnapja (advent = szent idő, négyhetes böjti előkészület Karácsony ünnepére, a Megváltó érkezésére).

A népi régula szerint: „fehér András – rossz év”, míg „víg András – víg év”. Szent András napja után kezdődnek nálunk fele is a disznóvágások. Régi, gótikus templomunk, az 1711. évi *Canonica Visitatio* szerint „Szent András tisztességére” volt felszentelve.

Magyarvilág (1940-1944)

A múltat visszasírni nem szabad, de ismerni kell úgy, ahogy volt, mert az megkönnyebbítheti a jelent és a jövőt.

Ezelőtt hatvan évvel, 1940. augusztus 30-án Trézsi néni (Török Andrásné) a szomszédból futott be hozzánk, és közben ezt kiabálta: magyarok vagyunk, magyarok vagyunk... (Trézsi néniéknek vegyeskereskedésük volt a szomszédban, és ami fontosabb, rádiójuk.) Akkor mondta be a budapesti rádió a második bécsi döntést. Még a következőket mondta, miután leült: a rádióban most olvassák fel a helységek nevét, amelyek a döntés szerint Magyarországhoz fognak tartozni.

A kép György Teréz tulajdona. (Isten hozott magyar testvérek)

A jelenlevők — és nem csak — mind örültünk, mert úgy éreztük, hogy számunkra egy olyan korszak záródott le örökre, amely meg akart fosztani nemzeti egységunktől. Hogy ez nem így történt, azt nemsokára, négy év múlva tapasztalhattuk. Én sokkal később jöttem rá a tévedés okaira, amikor az eseményt az általános nemzetközi események keretébe tudtam helyezni. Rájöttem, hogy másképpen nem is lehetett volna. A helyzet alakulásának, amely következett, az oka egy örült, Hitler és a nagy álomnak nemtörődősége volt.

(a következő lapszámában folytatjuk)

A lövétei ember a királynál

Egy lövétei embernek tizenkét fia volt: hat katona, hat pedig csak növendék. Szegény ember volt, s mindenfelé folyamodott, hogy kisebbik fiait is felnevelhesse. Tudós emberek azt a tanácsot adták, forduljon egyenesen a királyhoz, az bizonyosan megsegíti. Elment erre egy prókátorhoz (vagyis ügyvédhez), s kérte: csináljon neki egy folyamodást a királyhoz. A prókátor azt kérdezte, van-e pénze. Mert az írásnak öt pengő forint az ára. A szegény ember azt felelte, nincs, s eközben látta, hogy az ügyvéd pennával mint rója egyik sort a másik után a papirosra. Hazaballagott, írószert kért valahonnan, s ő is sorokat húzogatótt egy papírra, éppen mint az ügyvédtől látta.

Felment a királyhoz, s átnyújtotta neki az írást. A király jó darabig nézegette, de nem tudott eligazodni rajta. Előkiáltotta a titkárát, odaadta neki. A király is, a titkár is sokféle nyelven tudott beszélni és írni, de a lövétei ember írásán nem tudtak eligazodni ketten sem. Kérdezték az embert, ki írta, s mi van benne. A szegény ember elmondta, hogy ezt bizony ő maga írta, mert a prókátor öt forintot kért az írásért, s neki nem volt, és segélyért esedezik a király felséges személyéhez, mert neki tizenkét fia van, hat már katona, hat pedig még csak növendék, s nem tudja őket felnevelni. A király ismét elvette az írást, és a szegény embert kiküldte a másik szobába, hogy várakozzék egy kicsit. Összehívatta az országból a nagy urakat, mindegyikkel háromszáz forintot tétetett az asztalra, s mikor a pénz együtt volt, elővette a lövétei embernek az írását, s odaadta nekik, hogy olvassák el. Azt mondta, hogy az asztalon levő pénz azé lesz, aki az írást el tudja olvasni. Az urak közül azonban nem tudta egyik sem. Ekkor behívta a király a lövétei embert, s kezébe adta az írást, hogy olvassa el ő. Az ember bezzeg elolvasta, s azzal a pénz az övé lett.

Szivárvány (XII.évfolyam,192. szám. 1996. febr. 2. sz. 12-13 old.)

Templomunk

A rajzot Orbán Tünde. V. Á osztályos tanuló készítette.

Az oldal anyagát összeválogatta: Mihály János

Ősz

Sárga lesz a mező,
Sárga lesz a tető.
Színes lesz az erdő,
Tarka lesz a mező.

Kopasz lesz a fa,
Zajos az iskola.
Üresedik a természet,
Hangosak a tantermek.

A nyári alma

Alma, alma,
nyári piros alma.
Piros-pozsgás, nagy a
finom eper-alma.

Gusztá-musztá,
szép sárga a bele,
ahhoz illő a neve.

✂ András G. Mónika, VI. A
oszt.

Találós kérdések

Apám anyjának,
nekem nagyanyámnak
hány szeme van?

Egy szoba négy sarkában ül egy-egy
macska.

Mindegyikkel szemben van egy
macska.

Minden macska farkán ül egy
macska.

Hány macska van a szobában?

Hogy lehet egy óra alatt száz zsemlét
megenni?

Mi fogy, ha nő?

A megfejtéseket kérjük Mihály János tanár úrnak december 5-ig odaadni.(A helyes megfejtők között könyvet sorsolunk ki.)